

... VA AGARRAR UNA AIXADETA...

FORNET COMUNITARI

un quart d'hora vaig a les Coves. La bona comunicació per carretera fa que encara visquem ací.

- En això que entra per la porta Carlos (el gendre de Bautista Martínez) i s'afegeix a la conversa fent-se abans una barregeta i un bombó. I, de sobte, també apareix l'agüelo, Jaime Villalonga, que s'alçava de dormir:

- "Bon dia a tots...hi ha molta gent ací!"

- "Bon dia" -li contestàrem tots... i l'agüelo va agarrar una aixadeta i se'n va anar a treballar a un trosset que hi ha davant de la casa.

I vosté, Eleuterio, treballa encara?

Ara, com ja estem jubilats, m'entretinc un poc en la terra: ametlers, oliveres, garrofers. Abans tenia també ovelles. Tindrieu de vore unes transformacions que han fet ahí dalt als "Escanvatolls" i als "Forats". Tot éren muntanyes i ara hi han quatre finques de tarongerars que donen glòria de vore-ho. Com la terra era verge s'han fet molts bons arbres ahí.

JAIME VILLALONGA. 94 ANYS.

Veü alguna perspectiva de futur al mas i a la Partida?

No cap. Jo no tinc fills i crec que els meus nebots ací no vindran. Per altra banda ahí tens al Mas de Carruano on s'han ficat a viure uns suïssos en un xalet. Jo he parlat amb ells i diuen que el seu terreny és molt humit i ací veuen el sol. La dona dona classes de llengües a Torrelblanca i es guanyen bé la vida.

Veig que tò molts animals per ací...

Sí. Hi han 17 gats i gossos n'hi han quatre i un que n'he de portar, cinc. Entre ells no rinyen mai, s'acacen, corren per ahí, sempre estan junts i sempre estan jugant. Tinc una gossa que sap obrir esta porta -cosa que ens va demostrar-.

Exe fornet que hi ha fora l'utilitzen?

Sí. El vam fer entre tots l'l de setembre del 91, la data la va posar ton pare, Mònica, que també hi va treballar, i ens va molt bé. Els coccs que avui hem dinat els hem cuit al fornet, fem pastes, etc.

Ha hi hagut escola a la Partida de Baix?

Sí, al Mas de Carruano i al Mas de Quelo Tarró. Abans de la guerra l'Escola estava al Mas de Quelo Tarró, on jo hi vaig anar, i després la van posar al Mas de Carruano. Hi anàvem més de 40 xiquets, la qual cosa vol dir que la Partida estava prou habitada, tots els masos tenien gent. Ara quasi no queda ningú, però jo ací estic molt agust, els gosssets, l'escopeta i... a caçar.

Podria contar-nos alguna anècdota o cosa curiosa que li haja passat?

Fa dos anys van fer bous a Les Coves i van fugir tres bous. Un d'ells se'n va vindre cap ací i es va quedar 4 ó 5 dies pel mas. Aleshores teniem un criat que no s'hi veia molt i quan se'n anava a dormir va entropessar amb el

bou que estava gitat. Tot esglaiat va vindre correns i diu: "un bou, un bou!", isc jo i el bou, en vórem a mi, se'n va. Al cap d'una estona el bou ja tornava a estar ací, hi havia panis i melons i ell no parava de fartar. L'esbarràvem i tornava. De dia es posava davall l'ombra d'un garrofer i de nit a menjar panis.

Una nit vaig sentir els gossos lladrar, agarro una pila i tot va ser girar un cantonet, el bou també i trobar-nos de cara. Li vaig enfocar la pila als ulls, va pegar un bufit i se'n va ahí prop.

Finalment vaig agarrar l'escopeta li pego una escopetada a les costelles, pegue dos bufits i mou i se'n va allí avall. Però l'endemà, el bou allí. Fins que vingué el vaquer i se'l va endur amb el manso. Era un bou "majo", eh!

Eleuterio, conte'ns quan ací feien ball...

Bautista Martínez Miralles, d'ací del costat, va tindre taverna molts anys. Totes les festes, diumenges i quan venia bé, armàvem saraus. Fa 15 ó 17 anys ací venien a ballar xics i xi-

ELS GOSSETS, L'ESCOPETA I... A CAÇAR